

THE WITCHER

(DE HEKSER)

De vrouwe van het meer

Andrzej Sapkowski bij Boekerij:

De laatste wens
Het zwaard der voorzienigheid
Het bloed van de elfen
De jaren van verachting
De vuurdoop
De zwaluwentoren
De vrouwe van het meer
Het seizoen van stormen
Het kruispunt der raven

ANDRZEJ SAPKOWSKI

THE WITCHER

(DE HEKSER)

De vrouwe van het meer

Vertaald uit het Pools door Theo Veenhof

Eerste druk 2024
Tweede druk 2025

ISBN 978-90-492-0416-7
ISBN 978-94-023-2397-9 (e-book)
ISBN 978-90-528-6754-0 (audio)
NUR 334

Oorspronkelijke titel: *Pani Jeziora*
Vertaling: Theo Veenhof
Omslagontwerp: Marco Lap, bewerkt door Wouter van der Struys
Omslagbeeld: © Marco Lap
Zetwerk: Mat-Zet b.v.

Het Kipling-citaat op p. 63 is uit het Engels vertaald door Arthur Wevers.

Het Villon-citaat op p. 63 is uit het Frans vertaald door K.J.A. Janson.

© 1999 Andrzej Sapkowski
Published by arrangement with Literary Agency 'Agence de l'Est'
© 2016 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toe-stemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

*We are such stuff
As dreams are made on; and our little life
Is rounded with a sleep.*

William Shakespeare, *The Tempest*

*Zo reden zij tot ze bij een meer kwamen, een bekoorlijk en
weids water, en midden in het meer werd Arthur een arm
gewaar, gehuld in wit brokaat, met een hand die een
prachtig zwaard vasthield.*

*‘Ziedaar!’ zei Merlijn, ‘ginds is het zwaard waarvan ik
sprak.’*

Toen zagen zij een jonkvrouw het meer op gaan.

‘Wie is die jonkvrouw?’ zei Arthur.

‘Dat is de Vrouwe van het Meer,’ zei Merlijn.

Thomas Malory, *De dood van Arthur*

1

Het meer was betoverd. Geen twijfel mogelijk.

Om te beginnen lag het vlak bij Cwm Pwcca, een geheimzinnig, eeuwig in nevels gehuld dal dat bekendstond om zijn magische verschijnselen en verschijningen.

En bovendien hoefde je er alleen maar naar te kijken.

Het wateroppervlak was van een diep, rijk, volmaakt blauw, als een geslepen saffier. Zó glad was het wateroppervlak, dat de toppen van de Y Wyddfa-bergen als spiegelbeeld nog mooier waren dan in werkelijkheid. Vanaf het meer waaide een koude bries en de gewijde stilte werd door niets verstoord, zelfs niet door het spartelen van een vis of de roep van een watervogel.

De ridder schudde het gevoel van beklemming van zich af. Maar in plaats van zijn weg over de heuvels te vervolgen, wendde hij zijn paard en begaf hij zich omlaag, naar het meer. Het was alsof hij ernaartoe werd getrokken door een magische kracht die daarbeneden sluimerde, op de bodem diep onder het water. Het paard liep aarzelend tussen de rotsblokken door en liet met een zacht gesnuif merken dat ook hij de magische aura voelde.

Beneden bij de oever aangekomen, steeg de ridder af. Het paard aan de trens achter zich aan trekkend liep hij naar de waterkant, waar golfjes tussen bonte steentjes speelden.

Hij knielde, waarbij zijn maliënkolder rinkelde. Naaldvormige visjes schoten weg toen hij een kom van zijn handen maakte en water opschepte. Hij dronk voorzichtig en langzaam; het ijskoude water verdoofde zijn lippen en tong en deed pijn aan zijn tanden.

Toen hij nogmaals water opschepte, hoorde hij een geluid dat de wind over het wateroppervlak meevoerde. Hij keek op. Het paard snoof, als wilde het bevestigen dat het eveneens iets had gehoord.

Hij luisterde. Nee, hij had zich niet vergist. Wat hij hoorde, was gezang. Er zong een vrouw. Of misschien eerder een meisje.

De ridder was als iedereen van zijn stand opgegroeid met ridderverhalen en de liederen van troubadours. En in die liederen en verhalen was het gezang of geweeklaag van een meisje negen van de tien keer een valstrik. De ridders die op dat geluid afgingen, raakten stevast in de problemen. Niet zelden kwamen ze om.

Maar zijn nieuwsgierigheid won het. Tenslotte was de ridder nog maar negentien. Hij was heel dapper en heel onbezonnen. Om het eerste was hij beroemd, om het tweede een beetje berucht.

Hij vergewiste zich ervan dat zijn zwaard losjes in de schede zat en liep, het paard aan de teugel meevoerend, langs de oever in de richting waaruit het gezang kwam. Hij hoefde niet ver te lopen.

De oever was bezaaid met grote zwerfstenen, donkere, glimmend gepolijste rotsblokken, als het vergeten speelgoed van reuzenkinderen. Sommige lagen in het meer, zwart onder de glasheldere waterspiegel. Andere staken boven het water uit, omspoeld door de golfjes, en zagen eruit als de ruggen van leviathans. De meeste lagen op de oever, van het strand tot aan de bosrand. Soms waren ze deels in het zand begraven en kon je alleen maar raden hoe groot ze waren.

Het gezang dat de ridder hoorde, klonk ergens vlakbij, achter de rotsblokken. Maar het meisje dat daar zong, was niet te zien. De jongeman trok zijn paard naar zich toe, hield de hengst vast bij zijn bit en bedekte zijn neusvleugels, zodat het dier niet zou hinniken of snuiven.

De kleren van het meisje lagen op een steen in het water die zo plat was als een tafelblad. Ze stond zich te wassen, naakt, tot aan haar middel in het meer, waarbij ze spetterde en zacht voor zich uit zong. De ridder verstond de woorden van haar lied niet.

Geen wonder.

Dat meisje, daar durfde hij zijn hand voor in het vuur te steken, was geen mens van vlees en bloed. Daarvan getuigden de

ranke lichaamsbouw, de merkwaardige kleur van haar haren en haar stem. Hij wist zeker dat hij, als ze zich zou omdraaien, grote, amandelvormige ogen te zien zou krijgen. En als ze haar asblonde haren achteruit zou strijken, zou hij beslist smalle, spits toelopende oorschelpen zien.

Dit was een bewoonster van Faërië. Een fee. Een Tylwyth Têg. Een lid van het volk dat de Picten en de Ieren ‘Daoine Sidhe’ noemden, het heuvelvolk, en dat bij de Saksen bekendstond als ‘elfen’.

Het meisje hield even op met zingen. Ze liet zich tot haar hals in het water zakken, proestte, snoof en begon uitgesproken grove taal uit te slaan. Maar daar liet de ridder zich niet door misleiden. Het was algemeen bekend dat feeën konden vloeken als mensen. Ze deden niet onder voor een stalknecht. En heel vaak was dat gevloek de inleiding tot een van die boosaardige streken waar de feeën zoals bekend dol op waren – bijvoorbeeld iemands neus laten groeien tot die zo groot was als een komkommer, of zijn mannelijkheid laten krimpen tot het formaat van een boontje.

De ridder vond het een noch het ander een aanlokkelijk vooruitzicht. Hij stond al op het punt discreet rechtsomkeert te maken, toen het paard hem verried. Nee, niet zijn eigen rijdier, dat zich met de hand over zijn neusvleugels braaf muisstil hield. De ridder werd verraden door het paard van de fee, een merrie die hij tot dan toe niet had zien staan tussen de rotsen. De pikzwarte merrie schraapte ineens met haar hoef over de grond en hinnikte ter begroeting. De hengst van de ridder hief zijn hoofd en antwoordde hoffelijk. Het gehinnik echode over het meer.

De fee schoot omhoog uit het water, waarbij zij de ridder één moment het volle zicht bood op al haar bekoorlijkheden, en stortte zich toen op de rots waar haar kleren lagen. Maar in plaats van een hemdje of iets dergelijks te pakken en zich zedig te bedekken, reikte ze naar haar zwaard en trok het met een suizend geluid bliksemsnel uit de schede. Dat duurde minder dan een seconde. Toen hurkte of knielde de fee, zodat ze tot haar neus in het water verdween, en stak haar zwaard met uitgestrekte arm in de lucht.

Heel even moest de ridder van zijn verbazing bekomen. Toen

liet hij de teugel los en zonk hij op één knie neer op het natte zand. Want hij begreep nu wie hij voor zich had.

‘Gegroet,’ stamelde hij, en hij strekte zijn handen uit. ‘Het is een grote eer voor mij... Een groot voorrecht, Vrouwe van het Meer. Ik aanvaard dit zwaard en...’

De fee kwam iets omhoog, zodat haar mond zich boven water bevond. ‘Als jij je nou even omdraait en ophoudt naar me te staren, dan kan ik me aankleden.’

Hij gehoorzaamde.

Hij hoorde haar door het water plassend naar de oever lopen en luisterde naar het geritsel van haar kleren en haar zachte gevloek toen ze die aantrok over haar natte lijf. Hij keek naar de zwarte merrie, wier huid glad en glanzend was als de pels van een mol. Ongetwijfeld was het een ros van het edelste bloed, zo snel als de wind. Betoverd, geen twijfel mogelijk. Dat paard kwam ook uit Faërië, net als haar eigenares, dat kon niet anders.

‘Je mag je omdraaien.’

‘Vrouwe van het Meer...’

‘En je voorstellen.’

‘Ik ben Galahad van Caer Benic. Een ridder van koning Arthur, de heer van slot Camelot en de gebieder van het Zomerrijk en van Dumnonië, Dyfneint, Powys, Dyfed...’

‘En Temerië?’ viel ze hem in de rede. ‘Redanië, Rivia, Aedirn? Nilfgaard? Zeggen die namen je iets?’

‘Nee. Nooit van gehoord.’

Ze haalde haar schouders op. In haar handen hield ze behalve het zwaard haar laarzen en een hemd dat ze gewassen en uitgewrongen had.

‘Dacht ik al. En welke datum is het vandaag?’

‘Het is,’ antwoordde hij stomverbaasd, ‘de tweede volle maan na Beltane... Vrouwe...’

‘Ciri.’ Ze bewoog haar schouders om haar kleren recht te trekken op haar opdrogende huid. Ze praatte merkwaardig, en haar ogen waren groen en groot...

Met een werktuiglijk gebaar duwde ze haar natte haren naar achteren, en de ridder zuchtte onwillekeurig. Niet alleen omdat ze een gewoon mensenoor bleek te hebben, beslist geen feeën-

oor, maar ook omdat haar wang werd ontsierd door een groot, lelijk litteken. Ze was gewond geraakt. En kon je een fee verwonden?

Ze zag hem kijken, kneep haar ogen halfdicht en rimpelde haar neus. ‘Een litteken, inderdaad,’ zei ze met haar vreemde tongval. ‘Wat sta je me nou dom aan te gapen? Is dat zoiets bijzonders voor een ridder, een litteken? Vind je het zó lelijk?’

Langzaam, met beide handen, deed hij de capuchon van zijn maliënkolder af en streek zijn haren naar achteren. ‘Nee, dat is niets bijzonders voor een ridder,’ zei hij niet zonder jeugdige trots, terwijl hij zijn eigen, nog maar net genezen litteken liet zien dat van zijn slaap naar zijn onderkaak liep. ‘En lelijk, dat zijn alleen littekens op je eer. Ik ben Galahad, de zoon van Lancelot van het Meer en Elaine, dochter van koning Pelles, heerser over Caer Benic. Deze wond is mij toegebracht door Breunis de Genadeloze, een nietswaardige belager van jonkvrouwen, totdat ik hem versloeg in een eerlijke tweekamp. Waarlijk, ik ben waardig om uit uw handen dit zwaard te ontvangen, o Vrouwe van het Meer...’

‘Wat?!’

‘Het zwaard. Ik ben bereid het in ontvangst te nemen.’

‘Dat is mijn zwaard. Daar blijft iedereen met z’n fikken van af.’

‘Maar...’

‘Maar wat?’

‘Het is toch zo dat... dat de Vrouwe van het Meer opduikt uit het water en dan een zwaard schenkt.’

Ze zweeg even.

‘Ik snap het,’ zei ze toen. ‘Nou ja, ’s lands wijs, ’s lands eer. Het spijt me Galahad, of hoe je ook mag heten, maar je hebt de verkeerde “vrouwe” getroffen. Ik schenk niks. En ik laat me ook niks afpakken. Dat je het maar weet.’

‘Maar...’ durfde hij op te merken, ‘u komt toch uit Faërië, edele dame, of niet?’

Haar groene ogen leken door een afgrond van ruimte en tijd heen te kijken. Na even te hebben gezwegen zei ze: ‘Ik kom uit Rivia, uit de gelijknamige hoofdstad van dat land. Die stad ligt aan het Loc Eskalott-meer. Ik ben gekomen met een schip. Het

was mistig. Ik heb geen oevers gezien. Ik hoorde alleen Kelpie hinniken. Mijn merrie, die me achterna was gelopen.'

Ze spreidde het uitgewrongen hemd uit over een rotsblok om het verder te laten drogen. En weer zuchtte de ridder. Het hemd was gewassen, maar niet goed genoeg. Je zag de bloedvlekken nog.

'De stroming van een rivier heeft me hierheen gevoerd,' vervolgde het meisje. Ze had niet gezien dat de bloedvlekken hem waren opgevallen, of ze deed alsof. 'De stroming van de rivier en de magie van de eenhoorn... Hoe heet dit meer?'

'Dat weet ik niet,' gaf hij toe. 'Er zijn zo veel meren in Gwynedd...'

'Gwynedd?'

'Jazeker. Die bergen daar, dat is het Y Wyddfa-gebergte. Als je die aan je linkerhand houdt en door de bossen rijdt, bereik je na twee dagen Dinas Dinlleu, en dan verder naar Caer Dathal. En de rivier... De dichtstbijzijnde rivier hier is...'

'Het kan me niet schelen hoe de dichtstbijzijnde rivier heet. Heb jij iets te eten bij je, Galahad? Ik sterf van de honger.'

'Wat staar je me nou aan? Ben je bang dat ik ervandoor ga? Dat ik wegvlieg, de lucht in, met jouw beschuiten en je droge worst? Wees maar niet bang. In mijn eigen wereld heb ik er nogal een zootje van gemaakt, dus daar moet ik me een poosje niet laten zien. Ik blijf voorlopig in jouw wereld. Jouw wereld, waar je aan de hemel tevergeefs zoekt naar de Draak of de Zeven Geiten. Waarin het precies de tweede volle maan is na Belleteyn en waar Belleteyn wordt uitgesproken als "Beltane". En nogmaals: waarom zit je zo naar me te staren?'

'Ik wist niet dat feeën aten.'

'Feeën, tovenaressen, elfen. Ze eten allemaal. En ze drinken.ENZOVOORT.'

'ENZOVOORT?'

'Laat maar.'

Hoe beter hij haar bekeek, hoe meer ze haar magische aura verloor, hoe menselijker ze werd. Bijna gewoontjes. Maar hij wist dat dat niet zo was. Dat het niet kon. Gewone meisjes vind je niet aan de voet van Y Wyddfa, in de buurt van Cwm Pwcca.

Hoe ze er ook uit mocht zien, dit meisje dat naakt in bergmeren baadde en bebloede hemden uitwaste, een gewoon aards schep-sel kon ze niet zijn. Bovendien keek Galahad nu vrijmoedig en zonder schuwheid naar haar muisgrijze haren, waarin hij, nu ze opgedroogd waren, tot zijn verbazing zilverwitte strengen zag glanzen. Naar haar slanke handen, haar kleine neus en bleke lippen. Naar haar mannenkleren, van een ietwat vreemde snit en gemaakt van een dunne, ongelooflijk dicht geweven stof. Naar haar zwaard, dat een bijzondere vorm en bijzondere decoraties had, maar dat bepaald niet de indruk maakte dat het alleen maar diende voor de sier. Naar haar blote voeten, waaraan het opgedroogde zand van de oever plakte.

‘Ik kan je vertellen,’ zei ze opeens, ‘dat ik geen elfin ben. En als tovenares, als fee dus, ben ik een beetje... ongewoon. Waarschijnlijk ben ik er niet eens een.’

‘Wat jammer!’

‘Hoezo?’

‘Ze zeggen...’ Hij werd rood en begon te stotteren. ‘Ze zeggen dat feeën, als ze een jongeman tegenkomen, hem meenemen naar Elfland en dat ze hem dan, onder de hazelaars en op het dikke mostapijt, dat ze hem dan... eh...’

‘Ik snap het.’ Ze wierp hem een snelle blik toe en nam een hap van de worst.

‘Elfland,’ zei ze nadat ze haar hap had doorgeslikt, ‘daar ben ik een poosje geleden vandaan gevlucht en ik ben voorlopig niet van plan om terug te gaan. En wat die hazelaars en dat dikke mostapijt betreft... Echt, Galahad, je hebt de verkeerde vrouwe getroffen. Maar evengoed bedankt voor je complimenteuzen gedachten.’

‘Vrouwe! Ik wilde u niet grieven...’

‘Je hoeft je niet te verontschuldigen, hoor.’

‘Het is alleen,’ stotterde hij, ‘dat u zo betoverend mooi bent.’

‘Nogmaals bedankt. Maar nu moet je daar verder je mond over houden.’

Ze zwegen een poosje. De zon, die op het hoogste punt stond, maakte de stenen aangenaam warm. Een licht windje deed het water van het meer rimpelen.

‘Wat betekent de lans met de bloedige piek?’ zei Galahad in-

eens met een vreemd opgewonden stem. ‘Wat betekent het lijden van de koning met de doorstoken heup en wat is de oorsprong van dat verhaal? Wat betekent de in het wit geklede jonkvrouw die de graal draagt, de zilveren schaal...’

‘En voor de rest,’ onderbrak ze hem, ‘voel je je goed?’

‘Ik mag het toch wel vragen?’

‘Ik snap je vraag niet. Is dat een of andere code? Iets waaraan ingewijden elkaar herkennen? Wees zo goed het me uit te leggen.’

‘Dat kan ik niet.’

‘Waarom vraag je het dan?’

‘Nou, omdat...’ Hij zweeg verlegen. ‘Nou ja, om kort te gaan... Een van ons heeft dat níét gevraagd toen hij de gelegenheid had. Hij kon ineens geen woord meer uitbrengen, of hij schaamde zich... Hij heeft het niet gevraagd, en dat heeft hem een hoop narigheid opgeleverd. Dus vragen we het altijd. Voor de zekerheid.’

‘Hebben jullie in jullie wereld tovenaars? Je weet wel, mensen die magie bedrijven. Magiërs. Wetenden.’

‘Ja, Merlijn. En Morgana. Maar dat is een boze tovenares.’

‘En Merlijn, is die ook boos?’

‘Een beetje.’

‘Weet je waar ik hem kan vinden?’

‘Natuurlijk! Op Camelot. Aan het hof van koning Arthur. Daar ben ik juist op weg naartoe.’

‘Is het ver?’

‘Van hier naar Powys, naar de rivier de Hafren, dan de Hafren volgen tot Glavum, aan het Sabrina-meer, en vandaar is het niet ver meer naar de Vlake van het Zomerrijk. Een dag of tien rijden, al met al.’

‘Te ver.’

‘Je kunt een stuk afsnijden,’ zei hij aarzelend, ‘maar dan moet je door Cwm Pwcca. En dat dal is betoverd. Het is daar griezelig. Daar wonen de Y Dynan Bach Têg, boosaardige dwergen...’

‘Nou en? Draag jij je zwaard alleen om ermee te paraderen?’

‘Wat kan een zwaard uitrichten tegen tovenarij?’

‘Genoeg, genoeg. Niet bang zijn. Ik ben een heksster. Wel eens van gehoord? Nee dus, ik zie het al. Maar voor die dwergen van jou ben ik niet bang. Ik heb een heleboel kennissen onder de dwergen.’

Natuurlijk, dacht hij.

‘Vrouwe van het Meer?’

‘Ik heet Ciri. Hou op met dat ge-vrouwe-van-het-meer. Ik heb daar vervelende herinneringen aan, echt rotherinneringen. Zo noemden ze me in... Hoe noemde je dat land ook alweer?’

‘Faërië. Of Annwn, zoals de druïden zeggen. En de Saksen spreken van Elfland.’

‘Elfland...’ Ze trok de geruite Pictoonse deken die ze van hem gekregen had om haar schouders. ‘Daar ben ik geweest, weet je? Ik ging de Zwaluwentoren binnen en in een oogwenk was ik bij de elfen. En die noemden mij zo. Vrouwe van het Meer. Eerst vond ik dat wel leuk. Vleiend. Tot ik doorkreeg dat ik in dat land, in die toren en bij dat meer helemaal geen vrouwe was, geen dame. Ik was daar een gevangene.’

‘Heb je daar die bloedvlekken op je hemd gekregen?’ kon hij zich niet weerhouden te vragen.

Ze zweeg een hele tijd.

‘Nee,’ zei ze eindelijk, en het scheen hem toe dat haar stem een beetje trilde. ‘Nee, niet daar. Je hebt scherpe ogen. Nou ja, aan de waarheid ontkom je niet, het heeft geen zin om je kop in het zand te steken... Ja, Galahad. Ik heb mijn kleren de laatste tijd vaak met bloed bevlekt. Met het bloed van vijanden die ik gedood heb. En met het bloed van mensen die mij dierbaar waren en die ik probeerde te redden... En die in mijn armen gestorven zijn... Wat kijk je nou?’

‘Ik weet niet of je een godheid bent of een sterveling... Of een van de godinnen... Maar je bent hier, op deze wereld...’

‘Zeg nou gewoon wat je wilt.’

‘Ik zou graag’ – Galahads ogen lichtten op – ‘je verhaal willen horen. Wil je mij dat vertellen, edele jonkvrouw?’

‘Het is een lang verhaal.’

‘We hebben de tijd.’

‘En het loopt niet echt goed af.’

‘Dat geloof ik niet.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat je zong toen je een bad nam in het meer.’

‘Jij kunt goed observeren.’ Ze wendde haar hoofd af en perste haar lippen op elkaar. Haar gezicht was opeens lelijk, vertrokken. ‘Ja, je kunt goed observeren. Maar je bent ook naïef.’

‘Vertel me je verhaal. Alsjeblieft.’

‘Tja,’ verzuchtte ze. ‘Als je het beslist wilt... dan zal ik het vertellen.’

Ze ging er wat gemakkelijker bij zitten. Hij volgde haar voorbeeld. De paarden liepen naar de bosrand en knabbelden aan gras en kruiden.

‘Vanaf het begin,’ verzocht Galahad. ‘Helemaal vanaf het begin.’

Ze zweeg even terwijl ze de Pictoonsee deken strakker om haar schouders trok.

‘Dit verhaal,’ zei ze uiteindelijk, ‘lijkt mij steeds meer een verhaal dat geen begin heeft. En ik weet ook niet zeker of het al is afgelopen. Je moet weten dat mijn verleden en toekomst verschrikkelijk in elkaar gedraaid zijn. Er was zelfs een elf die tegen me zei dat het met mij net zo is als bij die slang die in zijn eigen staart bijt. Die slang heet Ouroboros, zoals je weet. En dat hij in zijn staart bijt, betekent dat de cirkel gesloten is. In elk ogenblik in de tijd liggen verleden, heden en toekomst besloten. In elk ogenblik is de eeuwigheid. Begrijp je dat?’

‘Nee.’

‘Geeft niet.’

Waarlijk, ik zeg u, wie in dromen gelooft is als degene die de wind wil vangen of de schaduw wil grijpen. Hij is ten prooi aan een drogbeeld, aan een lachspiegel die liegt of onzin kletst als een oud wijf tegen een kraamvrouw. Voorwaar, dom is degene die geloof schenkt aan dromenspinsels en het pad van de illusie betreedt.

Wie echter zijn dromen geringschat en er niet in het minst geloof aan hecht, die begaat evengoed een dwaasheid. Want als dromen helemaal geen betekenis hebben, waarom schonken de goden toen ze ons schiepen ons dan het vermogen om te dromen?

De Wijsheid van de Profeet Ganzenvoet, 34:1

*All we see or seem
Is but a dream within a dream.*

Edgar Allan Poe, 'A Dream Within a Dream'

2

Een briesje deed het als in een ketel dampende wateroppervlak van het meer rimpelen en blies de nevelslierten uiteen. De dollen knarsten dof en ritmisch, en de riemen sproeiden glanzende druppeltjes wanneer ze uit het water werden getild.

Condwiramurs liet een hand overboord bungelen. De boot voer met zo'n slakkengang dat het water nauwelijks werd opgestuwd tegen haar handpalm en ze amper de druk ervan voelde.

'Tjonge!' zei ze, en ze probeerde zoveel sarcasme in haar stem te leggen als ze kon. 'Wat een snelheid! We schieten gewoon door de golven. Je zou er nog duizelig van worden!'

De roeier, een gedrongen, potige man, grauwde iets onverstaanbaars zonder zelfs maar zijn met krullende grijze haren bedekte hoofd op te tillen. De adept had allang schoon genoeg van het gegrom, gekuch en gesteun waarmee die pummel haar vragen afdeed vanaf het moment dat ze in de roeiboot was gestapt.

'Voorzichtig,' siste ze, zich met moeite beheersend. 'Roei niet zo woest, zo meteen slaan we nog om.'

Deze keer hief de man zijn hoofd op; zijn gezicht was donkerbruin, als gelooide leer. Hij gromde en kreunde weer en wees met een beweging van zijn grijs bestoppelde kin naar de aan het boord bevestigde houten haspel en het in het water verdwijnende snoer dat door de beweging van de boot op spanning werd gebracht. Kennelijk ervan overtuigd dat dat een afdoende verklaring was, begon hij weer te roeien. In hetzelfde ritme als eerst. Riemen omhoog. Pauze. Riemen met de helft van het blad in het water. Lange pauze. Trekken. Nog langere pauze.

Condwiramurs sloeg haar ogen ten hemel. 'Aha,' zei ze luchtig. 'Ik snap 'm. De blinker moet precies met de goede snelheid en op de goede diepte door het water getrokken worden. Jij

wilt vis vangen. De rest is onbelangrijk.'

Het sprak zo vanzelf dat de man niet eens de moeite nam om te grommen of te kreunen.

'Wie kan het wat schelen,' vervolgde Condwiramurs haar monoloog, 'dat ik al de hele nacht onderweg ben? Dat ik honger heb? Dat ik een houten kont heb van die harde bank? Dat ik moet plassen? Nee, vis vangen met een sleeplijn, dát is belangrijk. Dom gedoe trouwens. Er bijt echt geen vis in een blinker die midden in de stroom wordt voortgetrokken op een diepte van meer dan twintig vadem.'

De man hief zijn hoofd op, bekeek haar met een uitdrukking vol afkeer en begon zeer, maar dan ook zeer grommig te grommen. Condwiramurs liet haar tanden blikkeren, tevreden over zichzelf. De pummel roeide nog steeds even langzaam. Hij was woedend.

Ze liet zich onderuitzakken op haar bankje en sloeg haar benen over elkaar, op zo'n manier dat ze maximaal inkijk bood.

De man gromde weer, greep met zijn eeltige handen de riemen vaster beet en deed alsof hij alleen oog had voor de sleeplijn. Het kwam niet bij hem op om sneller te gaan roeien. De adept zuchtte gelaten en wijdde zich aan het bestuderen van de hemel.

De dollen knerpten, druppels vielen als diamantjes van de riembladen.

In de snel dunner wordende mist dook het silhouet van een eiland op. En daarboven de donkere, hoekige obelisk van een toren. Hoewel de pummel er met zijn rug naartoe zat en niet omkeek, merkte hij blijkbaar dat ze bijna bij hun bestemming waren. Zonder zich te haasten legde hij de riemen neer in de lengterichting van de boot, stond op en begon langzaam de lijn op de haspel te wikkelen. Condwiramurs, nog steeds met haar benen over elkaar, floot zachtjes en keek naar de hemel.

De man had de lijn helemaal opgespoeld en bekeek de blinker, een grote geelkoperen lepel met daaraan een drietandige haak en een staartje van rode wol.

'O jee,' zei Condwiramurs liefjes. 'Niks gevangen, wat jammer nou toch. Hoe kan dat nou? Toch te snel gevaren, denk ik.'

De man wierp haar een blik toe die welsprekender was dan een hele stroom scheldwoorden. Hij ging zitten, kuchte, spuwde overboord, pakte met zijn knoestige handen de riemen en strekte krachtig zijn rug. De riemen plonsden in het water, stuitend in de dollen, en de boot schoot pijlsnel over het meer. Het water sloeg luidruchtig schuimend tegen de boeg en kolkte achter de boot. Het kwart boogschot dat hen nog scheidde van het eiland legden ze af in een tijd die niet eens toereikend was voor twee grommen, en de boot liep met zo'n vaart het kiezelstrand op dat Condwiramurs van haar bank viel.

De man gromde, kuchte en spuwde een fluim uit. De adept wist dat dat vertaald in mensentaal betekende: 'En nou opgehoepeld uit m'n boot, bijdehand kreng.' Ze wist ook dat ze er niet op behoefde te rekenen dat hij haar zou dragen. Daarom trok ze haar schoenen uit, tilde haar rok provocerend ver op en stapte uit. Ze verbeet een vloek, want mosselschelpen prikten pijnlijk in haar voetzolen.

'Bedankt voor de overvaart,' siste ze tussen haar tanden door.

Zonder te wachten op een antwoord in de vorm van een grom en zonder een blik achterom te werpen liep ze blootsvoets naar de stenen trap. Alle ergernissen en onaangenaamheden waren in één keer spoorloos verdwenen, weggevaagd door groeiende geestdrift. Daar was ze dan, eindelijk, op Inis Vitre, het glazen eiland, in Loc Blest, het gezegende meer. Een bijna legendarische plaats waar maar weinig uitverkorenen geweest waren.

De ochtendnevel was nu helemaal opgetrokken en in de nog grauwe hemel werd de rode bal van de zon steeds zichtbaarder. Rond de tinnen van de toren cirkelden krijsende meeuwen, gierzwaluwen schoten voorbij.

Bovenaan de trap die van het voorplein naar het terras leidde, geleund tegen het beeld van een hurkende en met zijn tanden blikkerende chimaera, stond Nimue.

De Vrouwe van het Meer.

Ze was tenger en klein, mat amper meer dan vijf voet. Condwiramurs had horen vertellen dat ze in haar jonge jaren de bijnaam 'Spriet' had gehad; nu zag ze dat dat een rake bijnaam

was geweest. Maar ze wist zeker dat al minstens een halve eeuw niemand het in z'n hoofd haalde om de kleine tovenares zo te noemen.

‘Ik ben Condwiramurs Tilly.’ Het buiginkje waarmee ze zich voorstelde viel wat onhandig uit doordat ze nog met haar schoenen in haar hand stond. ‘Ik ben erg blij dat ik te gast mag zijn op uw eiland, Vrouwe van het Meer.’

‘Nimue,’ verbeterde de kleine tovenares haar luchtig. ‘Gewoon Nimue, verder niets. Aan titels en epitheta doen we hier niet, juffrouw Tilly.’

‘Dan ben ik Condwiramurs, en verder niets.’

‘Kom binnen, Condwiramurs. Dan praten we verder aan het ontbijt. Ik durf te wedden dat je honger hebt.’

‘Dat wil ik niet ontkennen.’

Het ontbijt bestond uit kwark met bieslook, eieren, melk en roggebrood, geserveerd door twee jonge, zwijgzame en naar stijfjel geurende dienstmeisjes. Condwiramurs at en voelde de blik van de kleine tovenares op zich rusten.

‘De toren,’ zei Nimue, die elke beweging van de adept en elke hap die ze naar haar mond bracht gadesloeg, ‘telt zes verdiepingen, waaronder een souterrain. Jouw woonruimte bevindt zich op de tweede verdieping boven de grond; daar vind je alles wat je nodig hebt. De parterre wordt in beslag genomen door dienstruimten, zoals je ziet, en daar woont ook het personeel. In het souterrain en op de eerste en derde verdieping zijn het laboratorium, de bibliotheek en de kunstverzameling ondergebracht. Tot alle genoemde verdiepingen en de zich daar bevindende ruimten heb je onbeperkt toegang. Je kunt van alles wat zich daar bevindt gebruikmaken wanneer en hoe je maar wilt.’

‘Ik heb het begrepen. Dank je.’

‘Op beide bovenste verdiepingen bevinden zich mijn persoonlijke woon- en werkvertrekken. Die zijn absoluut privé. Om misverstanden te voorkomen: ik ben uiterst gevoelig op dat punt.’

‘Ik zal het respecteren.’

Nimue keek uit het raam; de knorrige roeier, die al klaar was

met Condwiramurs' bagage, was nu bezig de boot vol te laden met hengels, haspels, schepnetten, zinkers en andere visserijbenodigdheden.

'Ik ben een beetje ouderwets in die dingen,' vervolgde ze. 'Maar ik ben gewend sommige dingen strikt voor mijzelf alleen te hebben. Tandenborstels, om maar iets te noemen. Een privé-kamer, een privébibliotheek, een toilet. En de Visserkoning. Probeer alsjeblieft niet over de Visserkoning te beschikken.'

Condwiramurs verslikte zich bijna in haar melk. Nimues gezicht stond ondoorgrondelijk.

'En...' vervolgde ze nog voor het meisje haar spraakvermogen terug had, '... en mocht hij proberen over j^óu te beschikken, weiger dat dan.'

Condwiramurs, die er eindelijk in geslaagd was haar melk door te slikken, knikte vlug en onthield zich van commentaar. Hoewel het op haar tong lag om te zeggen dat ze niets met vissers had, en al helemaal niet met onbehouwen vissers. Of met vissers wier haar deden denken aan de vacht van een karakoel-schaap.

'Goed,' zei Nimue. 'Tot zover de inleidende besprekingen. Dan komen we nu toe aan de concrete vragen. Misschien wil je weten waarom ik juist jou gekozen heb uit alle gegadigden?'

Als Condwiramurs even aarzelde met haar antwoord, dan was dat uitsluitend om niet al te arrogant over te komen. Maar meteen daarop kwam ze tot de slotsom dat tegenover Nimue zelfs het kleinste beetje valse bescheidenheid gemaakt zou klinken.

'Ik ben de beste droomster op de academie,' pareerde ze koel, zakelijk en zonder opschepperij. 'En in mijn derde jaar was ik de tweede van de oneiromanten.'

'Ik had ook de eerste kunnen nemen.' Inderdaad, Nimue was pijnlijk openhartig. 'Overigens heeft men mij inderdaad die nummer één aangeboden, en dat met een zekere nadruk, want blijkbaar was zij de belangrijke dochter van een belangrijk iemand. Maar wat het dromen betreft, de oneirosapie... Je weet zelf, mijn lieve Condwiramurs, dat dat een behoorlijk grillige gave is. Zelfs bij de beste droomster loopt iets wel eens uit op een fiasco.'

Condwiramurs had bijna gezegd dat de mislukkingen bij haar op de vingers van één hand te tellen waren, maar ze beheerste zich. Ze praatte tenslotte met een meesteres. Je moet je plaats kennen, jongedame, zoals een van de hoogleraren aan de academie, een zeer geleerd man, placht te zeggen.

Nimue gaf met een minuscuul knikje te kennen dat ze haar zwijgen waardeerde.

‘Ik heb een vertrouwensman op de academie,’ vervolgde ze. ‘Van hem weet ik dat jij geen verdovende middelen nodig hebt om je dromen een handje te helpen. Dat doet me genoeg, want narcotica duld ik hier niet.’

‘Nee, ik droom zonder poedertjes,’ bevestigde Condwiramurs niet zonder trots. ‘Voor een oneiroscope heb ik alleen een aanknopingspunt nodig.’

‘En dat houdt in?’

‘Nou ja, iets waar ik houvast aan heb.’ De adept kuchte. ‘Het een of andere voorwerp dat in verbinding staat met datgene waarvan ik moet dromen. Een ding. Of een afbeelding...’

‘Een afbeelding?’

‘Mhmm. Op een afbeelding droom ik niet slecht.’

‘Aha.’ Nimue glimlachte. ‘Nou, als een afbeelding jou helpt, dan is dat natuurlijk prima. Als je klaar bent met ontbijten, laten we dan gaan, mijn beste droomster en op een na beste oneiromante. Het kan geen kwaad als ik je meteen de andere redenen uitleg waarom ik uitgerekend jou heb gekozen als mijn assistente.’

De stenen muren straalden kou uit, ondanks de zware wandtapijten en de van ouderdom donker geworden lambrisering. De kou van de stenen vloer voelde je door je schoenzolen heen.

Nimue wees in het voorbijgaan op een deur. ‘Hierachter bevindt zich het laboratorium. Als gezegd kun je daarover naar believen beschikken. Natuurlijk verdient het aanbeveling om voorzichtig te zijn. Vooral wanneer je een bezem wilt dwingen water te dragen.’

Condwiramurs lachte beleefd, hoewel het een grapje was uit de oude doos. Alle mentrices kwamen bij hun pupillen telkens weer aanzetten met grappen over de legendarische tovenaarsleerling.